

Jaarverslag 2005

Het werk van De Vlinderstichting steunt op drie elkaar versterkende pijlers: kennis, draagvlak en mensen. Via deze pijlers werken wij aan het bereiken van onze doelstelling. Dit resulteerde in meer dan 100 verschillende projecten in 2005. Hieronder lichten we kort enkele projecten toe. Uitgebreide informatie kunt u vinden op www.vlinderstichting.nl.

Op 31 december 2005 waren er 42 personen werkzaam in het kantoor in Wageningen, waaronder 15 vrijwilligers. Ruim 2000 vrijwilligers uit het hele land gaven waarnemingen door. De Vlinderstichting had op 31 december 2005 bijna 5000 donateurs, een lichte daling ten opzichte van het jaar ervoor.

Hoe ging het met de vlinders en libellen in 2005 ?

Dat is op dit moment nog niet te zeggen. In het augustusnummer van Vlinders kunt u hier meer over lezen. Hieronder ziet u alvast wat we voor enkele soorten hebben gedaan.

Eitjes van de sleedoornpage

Voor de rups van de sleedoornpage is de timing om uit het eitje te krui-
pen van levensbelang. Dit moet tegelijk met het uitkomen van de knop-
pen van de sleedoorn, zodat de rups van de jonge blaadjes kan eten. In
2005 is veel onderzoek gedaan naar het moment van uitkruipen.

De kleine heivlinder: meer stuifzand

Met de kleine heivlinder gaat het momenteel slecht in Nederland. Als de
huidige trend zich doorzet zou de soort binnen enkele jaren verdwenen
kunnen zijn. Om te zorgen dat er in de toekomst voldoende geschikt
leefgebied aanwezig is, zijn er in 2005 aanbevelingen gedaan voor het
beheer in de vorm van beheerkaarten.

Krabbenscheer en groene glazenmaker

De groene glazenmaker is voor de voortplanting volledig afhankelijk van
de waterplant krabbenscheer. In 2005 ging De Vlinderstichting onder
andere op zoek naar mogelijk nieuw leefgebied voor deze libel in Noord-
Brabant. Tijdens deze zoektocht werden twee verrassend grote velden
krabbenscheer aangetroffen. Wij zijn benieuwd of de libel er ook gevon-
den wordt!

Biodiversiteitstoename

De Vlinderstichting heeft in 2005 een onderzoek afgerond naar duurzame veehouderij. Hieruit bleek dat een lagere (extensieve) begrazingsdruk dan gangbaar is, ervoor zorgt dat de biodiversiteit toeneemt. Vooral het aantal soorten en individuen dagvlinders en sprinkhanen neemt toe.

Graadmeter biodiversiteit

Vlindergraadmeter

Vlinders zijn bijzonder bruikbaar om biodiversiteit te meten. Daarom heeft De Vlinderstichting dit jaar de Europese 'graslandvlindergraadmeter' ontwikkeld. Wij hopen dat het European Environmental Agency de dagvlinders opneemt in de lijst van graadmeters.

De grote vuurvler

In 2005 is onderzoek gedaan naar de voortplanting en sterfte van de grote vuurvler. Een nog beter beheer moet uiteindelijk leiden tot een duurzame populatie van de grote vuurvler.

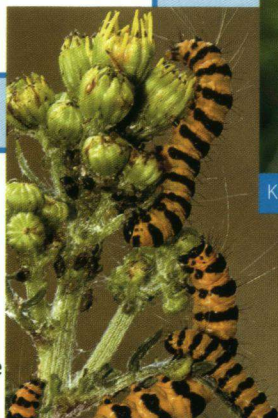
Iepenpage

Inhaalslag

Tijdens de inhaalslag, waarbij de gegevens van vlinders per kilometerhok worden geactualiseerd, is in Heerlen de iepenpage opnieuw gevonden!

Giffig plantje

Het voor paarden giftige plantje jacobskruiskruid zorgt de laatste tijd voor veel ophef. Omdat het plantje voor vlinders belangrijk is, adviseert De Vlinderstichting de plant alleen waar nodig te bestrijden.

Rupsen op jacobskruiskruid

Meetnetten online

Extensieve begrazingsdruk

Internet bood al veel voordelen bij het doorgeven van waarnemingen. Nu zijn ook de meetnetten online! De helft van de vrijwilligers maakt hier al goed gebruik van.

Gewone bronlibel

Gewone bronlibel

Omwonenden werden tijdens goedbezochte voorlichtingsavonden geïnformeerd over beschermingsmaatregelen voor de gewone bronlibel. Deze komt nog maar op vier locaties in Zuidoost-Nederland voor. Het project dingt zelfs mee naar de Peeltrofee.

Kennis

De Vlinderstichting heeft veel kennis in huis en we proberen deze kennis steeds verder uit te breiden. Daarvoor doen we onderzoek en verzamelen we gegevens over vlinders en libellen. We werken daarmee aan de meest volledige en actuele informatie over het voorkomen en adviezen over bescherming en beheer voor vlinders en libellen.

Voorsterbos (Flevoland)

Bedreigde libellen in Flevoland

Een goede ontwikkeling voor libellen in Flevoland: de provincie wil haar ooststrand gaan vernatten. Een inventarisatie van De Vlinderstichting naar hier voorkomen de libellensoorten vormt hiervoor de basis.

De blauwe brigade

Na Overijssel is er nu ook in Noord-Brabant een blauwe brigade opgericht; vrijwilligers die kleinschalig beheer toepassen voor herstel van leefgebieden van het gentiaanblauwtje. In Gelderland zijn voorbereidingen getroffen voor een derde blauwe brigade.

Gentiaanblauwtje op klokjesgentiaan

Kleine parelmoervlinder op ossentong.

Eén database voor alle flora en fauna

De Vlinderstichting werkt aan Ecogrid, een database waar vrijwilligers al hun waarnemingen voor verschillende dieren en plantensoorten in één keer kunnen doorgeven en opvragen. Bijvoorbeeld de kleine parelmoervlinder en ossentong tegelijkertijd.

Mensen

Ook in 2005 hebben vele vrijwilligers weer hun bijdrage geleverd aan waarnemingsprojecten en monitoring van vlinders en libellen. De Vlinderstichting realiseert zich de grote waarde van vrijwilligers.

Vlindertuinen

In 2005 werd de 100e vlindertuin in Den Dolder feestelijk geopend. Speciaal voor zorginstellingen met een vlindertuin is de website www.vlindertuinen.nl gereali-seerd. De eerste stap op weg naar een netwerk van vlindertuinen, waarbij instellingen vooral van elkaar kunnen leren.

Koninginnenpage

Nieuwe Rode Lijst Dagvlinders

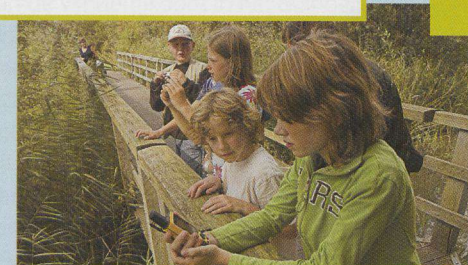
Het gaat nog steeds niet goed met de dagvlinders. Uit het voorstel voor de nieuwe Rode Lijst Dagvlinders blijkt helaas dat het aantal bedreigde soorten is gestegen van 41 naar 48. Gelukkig gaat het met de koninginnenpage wel goed.

Draagvlak

Met onze kennis proberen wij een groot draagvlak te creëren voor onze missie. Wij organiseren daartoe uiteenlopende activiteiten en bereiken via de (landelijke) pers een breed publiek. Onze adviezen beïnvloeden het natuurbeleid in Nederland en in Europa. Samen kun je meer bereiken dan alleen.

WILDzoekers

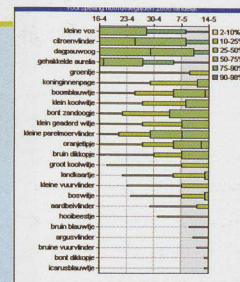
"De jeugd heeft de toekomst." In dit kader werd in 2005 de natuurclub WILDzoekers voor jongens en meiden van 8 tot 16 jaar opgericht. Via internet, www.wildzoekers.nl, en via de WILDzoekers Expres (het magazine) worden jongeren uitgenodigd zelf de natuur te ontdekken. Nu al zijn er meer dan 6500 leden!

Wildzoekers

www.natuurkalender.nl

De Vlinderstichting heeft de Natuurkalender het afgelopen jaar uitgebreid met een vliegtijdenmodule voor vlinders, die aangeeft wanneer je vlinders kunt zien vliegen, en een kalender voor beheer.

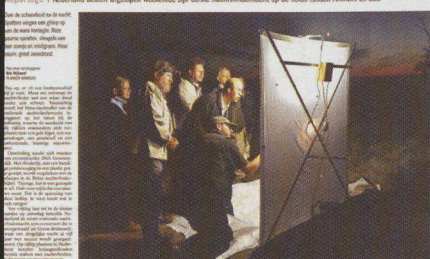

Nachtvlinders

In 2005 heeft De Vlinderstichting samen met veel vrijwilligers aandacht besteed aan nachtvlinders. De pijlers kennis, draagvlak en mensen komen terug in de verschillende projecten rondom nachtvlinders.

Met laken, lamp en lokstof op nachtvlinderjacht

Reportage | Nederland belooft afgelopen weekende zijn eerste nachtvlinderjacht op de heide tussen Arnhem en Ede

De twee grootste nachtvlinderwaarnemingsbestanden, die van Werkgroep Vlinderfaunistiek (WVF) en De Vlinderstichting zijn dit jaar samengevoegd. Met WVF zijn afspraken gemaakt over het gebruik en beheer ervan.

Ook werd in 2005 de eerste Nationale NachtvlinderNacht georganiseerd. Het bleek een groot succes! De opkomst was groot. Op ongeveer honderd verschillende locaties werden veel - 311 - en ook zeldzame nachtvlindersoorten waargenomen. De media hebben hier uitgebreid aandacht aan besteed. In 2006 zal de Nationale NachtvlinderNacht plaatsvinden op 23 september.

Verder werd dit jaar een start gemaakt met de vertaling van de Engelse nachtvlinder-gids 'Moths of the British Isles'. Naar verwachting zal de gids augustus 2006 verschijnen.

VOFF velddag Meijendel

Om die reden is hard gewerkt aan het werven van nog meer vrijwilligers. Samen met andere Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF) werden in een project velddagen en cursussen georganiseerd. Het doel was om mensen duidelijk te maken dat het doorgeven van gegevens niet moeilijk is en erg leuk. Dat heeft z'n vruchten afgeworpen: maar liefst vier keer zoveel nieuwe vrijwilligers hebben zich dit jaar aangemeld!

Financiële verantwoording

De Vlinderstichting is een projectenorganisatie. Het merendeel van het werk wordt uitgevoerd in opdracht van overheden of met subsidie van overheden of particuliere fondsen. Projecten worden alleen uitgevoerd als ze passen in de doelstelling van De Vlinderstichting en dus op een of andere wijze bijdragen aan een betere bescherming van vlinders en libellen in Nederland en daarbuiten.

Een deel van ons werk wordt ook mogelijk gemaakt door donaties en giften. Met die inkomsten worden bijvoorbeeld de waarnemingen aan de verspreiding van soorten verzameld, gecontroleerd en opgeslagen. Ook wordt hiermee VlinderNet bijgehouden, wordt het tijdschrift geproduceerd en wordt geprobeerd het beleid zodanig te beïnvloeden dat de leefomstandigheden voor vlinders en libellen duurzaam verbeteren. Er worden films gemaakt over vlinders en libellen en er wordt tijd besteed aan het bedenken van nieuwe onderwerpen die belangrijk zijn voor bescherming. Voor al deze zaken is niet tot nauwelijks een opdrachtgever of subsidiegever te vinden; met de resultaten van die activiteiten kan dan vaak wel weer zo'n onderwerp verder worden uitgebouwd.

Een groot deel van het positieve bestemmingsreserve is bereikt door het nettoresultaat van de verkoop van kweekpakketten. De besteding van de inkomsten wordt eens in de drie maanden beoordeeld door de Raad van Toezicht. Tevens dient de Raad van Toezicht jaarlijks de jaarrekening goed te keuren.

Overzicht baten en lasten 2005 (in euro's)

Baten uit eigen fondsenwerving		
Donaties	130.145	
Giften, legaten en erfstellingen	+ 30.377	
Totaal baten uit eigen fondsenwerving		160.522
Kosten eigen fondsenwerving		
(In)directe verwervingskosten	4.070	
Uitvoeringskosten eigen organisatie	+64.258	
Totaal kosten eigen fondsenwerving		- 68.328
Netto-resultaat verkopen		+43.739
Totaal resultaat eigen fondsenwerving		135.933
Overige inkomsten		
Subsidies en bijdragen		+ 1.195.375
Beschikbaar voor de doelstelling		1.331.308
Besteding		
Eigen activiteiten en verstrekte subsidies	153.071	
Uitvoeringskosten eigen organisatie	+ 1.122.144	
Totaal besteed aan doelstelling		-1.275.215
Toevoeging aan bestemmingsreserve 2005		56.093

Bovenstaand overzicht baten en lasten 2005 is een concept. De onderliggende stukken zijn momenteel ter beoordeling aan Alfa accountants & adviseurs uit Nijkerk. In mei 2006 wordt de jaarrekening besproken in de vergadering van de Raad van Toezicht. In het augustusnummer 2006 van Vlinders kunt u teruglezen of de jaarrekening 2005 door de raad is goedgekeurd.